

УДК 635:631.527.145

Позняк О.В., молодший науковий співробітник

Дослідна станція «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН України

E-mail: olp18@meta.ua

КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ СЕЛЕКЦІЙНИХ РОЗРОБОК В ОВОЧІВНИЦТВІ: СУЧАСНИЙ ПІДХІД

Реаліями сьогодення в Україні за умови інноваційно-інвестиційного розвитку агропромислового виробництва є те, що наукові знання і досвід та їх комерційне використання це фундамент сталого економічного зростання. Інноваційні процеси у рослинництві мають бути спрямовані на збільшення обсягів виробництва продукції. Це можливо, поряд з іншими чинниками, завдяки зростанню урожайності сільськогосподарських культур. Тобто, інноваційна політика повинна будуватися на вдосконаленні методів селекції, створенні і впровадженні у виробництво нових сортів і гібридів сільськогосподарських культур, які мають відповідати високим продуктивним потенціалом, освоєнні науково обґрунтованих систем їх вирощування та насінництва. Щодо вітчизняної галузі овочівництва, то інноваційні розробки селекційного характеру мають бути направлені на створення високопродуктивних, адаптованих до природнокліматичних умов України сортів, які мають лікувально-профілактичні, протекторні властивості, зовнішню привабливість, придатність до тривалого зберігання, промислової переробки, механізованого збирання та інші ознаки підвищення конкурентоспроможності товарної продукції. Від комплексу ознак новостворених сортів і гібридів залежить урожайність, якість, екологічна чистота, енерговитратність виробництва. Оскільки в державі спостерігається необґрунтований процес прискореної ліквідації державного сектору економіки з непередбаченою заміною його нерозвиненою приватною формою власності, що зумовлює значні

ускладнення у формуванні розвитку інноваційної діяльності, отже, необхідно враховувати дану тенденцію і, зокрема в овочівництві, створювати відповідний продукт для впровадження у приватному секторі.

Селекційна робота з малопоширеними видами овочевих рослин на Дослідній станції «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН України розпочата у 1993 році. У результаті створені сорти, що внесені до Державного реєстру сортів, придатних до поширення в Україні. Одержані в останні роки селекційні розробки проходять науково-технічні і кваліфікаційну експертизу в компетентних експертних закладах. Варто відмітити, що сорти деяких видів рослин створені в Україні вперше і на сьогодні є єдиними у Державному реєстрі сортів, придатних до поширення в Україні. На сьогодні актуальним завданням в цьому напрямі досліджень в установі є реалізація/передача права власності на сорти рослин, укладання ліцензійних договорів на інтелектуальний продукт, що дасть можливість економити час і кошти на здійснення подальших власних досліджень зі створення новітнього конкурентоздатного асортименту овочевих рослин, скоротити терміни їх освоєння, забезпечить збільшення конкурентоспроможної продукції - новітніх розробок селекційного характеру, сприятиме раціональному використанню наукових кадрів. Адже процес економічного зростання залежить не лише від створення новинок у вигляді інновацій, а й від ступеня їх поширення та масового застосування.

УДК 635:633.88:581.142.22.4/16.631.55

Позняк О. В., молодший науковий співробітник

Дослідна станція «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН України

E-mail: olp18@meta.ua

НАСІННИЦТВО НОВОГО СОРТУ МАТЕРИНКИ ЗВИЧАЙНОЇ ОРАНТА (ЩОДО ТЕРМІНУ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ПОСІВНИХ ЯКОСТЕЙ НАСІННЯ)

Насіння багатьох пряно-смакових, ароматичних, лікарських рослин, зокрема і материнки звичайної (*Origanum vulgare* L.) - багаторічної рослини родини Глухокропивні, або Губоцвіті (*Lamiaceae /Labiatae/*), характеризується низьким рівнем схожості і значним рівнем коливання енергії проростання, що пов'язано з підвищеним вмістом в насіннєвій оболонці ефірної олії, яка є перешкодою для його набухання і проростання. Через повільний ріст в початковий період вегетації сіянці можуть бути дуже сприйнят-

ливими до ураження фітопатогенними грибами та бактеріями і спорофітною мікробіотою, що викликає запліснявіння насіння і проростків.

Крім того, насіння більшості багаторічних видів рослин після дозрівання знаходяться у стані глибокого спокою, для проростання воно має пройти через стан сну ембріону; цей період різний і залежить як від виду рослин, так і від умов зберігання насіння. Стратифікацію, яка використовується у виробничих умовах, для партії насіння, що направляється для проведен-